

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Національна академія педагогічних наук України
Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України
ДНУЗ Університет менеджменту освіти
Інститут проблем виховання НАПН України
Інститут обдарованої дитини НАПН України
Міжнародна академія педагогічної освіти
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавська обласна рада
Департамент освіти Полтавської обласної державної адміністрації
Полтавська міська рада
Управління освіти виконавчого комітету Полтавської міської ради
Мала академія наук України

**УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ФОРУМУ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ
(УЧНІВ, СТУДЕНТІВ, МАГІСТРАНТІВ, АСПІРАНТІВ)

16–17 квітня 2020 року

Полтава – 2020

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора інституту професійної освіти і освіти дорослих Національної Академії педагогічних наук України.

Кононова Марина Миколаївна – доктор педагогічних наук, доцент кафедри психології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Редакційна колегія:

Степаненко М.І. – доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Сітарчук Р.А.** – доктор історичних наук, професор, перший проректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка; **Шевчук С.М.** – доктор географічних наук, доцент, проректор із наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, депутат Полтавської обласної ради, голова постійної комісії з питань освіти, науки та культури Полтавської обласної ради; **Гриньова М.В.** – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, декан природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Ткаченко А.В.** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка; **Сас Н.М.** – доктор педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка; **Жданова-Неділько О.Г.** – доктор педагогічних наук, доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Пивовар Н.М.** – доцент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Школяр С.П.** – кандидат технічних наук, доцент, асистент Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Большая О.В.** – кандидат економічних наук, асистент, заступник начальника навчально-методичного відділу Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка; **Величко Р.М.** – старший лаборант кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна; **Хілінська Т.В.** – старший лаборант кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Управління навчально-виховним процесом нової української школи в контексті реформи впровадження інклюзивної освіти в Україні : мат-ли Всеукр. форуму молодих науковців (учнів, студентів, магістрантів, аспірантів) (м. Полтава, 16-17 квітня 2020 р.) / за ред. М. В. Гриньової. Полтава : Аструя, 2020. 345 с.

Збірник містить наукові статті, що різнобічно відображають актуальну для Нової української школи проблему – управління навчально-виховним процесом у контексті впровадження інклюзивної освіти. Матеріали збірника окреслюють шляхи ефективного реформування освітнього процесу, містять аналіз умов, необхідних для успішного розвитку інклюзивної освіти, висвітлюють практичний досвід адаптації дітей з особливими потребами в освітньому середовищі.

УДК 37.014.3.043.2-056.2/.3(477)(06)

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка
(протокол № 11 від 6.04.2020 р.)*

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

practical skills among a significant part of graduating students of law schools in Ukraine, as well as a lack of attention to the formation of a holistic world view among applicants for legal education with an understanding of the social mission, values and importance of legal profession to approve the rule of law in the modern democratic society.

The abovementioned requires the updating of educational processes modernization issue in the direction of competency-oriented training formation and professional lawyer education in the light of his/her dialogue and discussion, and language-intensive professional activities.

In particular, it is important to develop an approach to the professional training of a future lawyer, which involves the creation of a professional competence formation model of the lawyer, which is based on the organic unity of theoretical, practical, psychophysical training that will provide the professional socialization level engaging a wide range of scholars in the field of pedagogy and law.

PROBLEMS OF CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER IN UKRAINE

Maryna Monchuk

(Kyiv, Ukraine)

Igor Korsun

(Ternopil, Ukraine)

Introduction. There are a number of categories of developmental disorders in children. In particular, disorders of hearing, disorders of vision, disorders of the musculoskeletal system, speech disorders, disorders of the emotional-volitional sphere, mental retardation and others. The disorder can combine two or more primary disorders.

The presence of abnormalities in children by the central nervous system causes disorders of mental development. In 2013, the American Psychiatric Association united four distinct autism diagnoses into autism spectrum disorder (ASD). ASD include autistic disorder, childhood disintegrative disorder, pervasive developmental disorder-not otherwise specified and Asperger syndrome [1]. ASD refers to a broad range of conditions characterized by challenges with social skills, repetitive behaviors, speech and nonverbal communication. According to the Centers for Disease Control, autism affects an estimated 1 in 59 children in the United States today [2]. We formulate a number of problems that are relevant to the current state of the problem of children with ASD in Ukraine.

Diagnosis. Successful outcome depends on early and correct diagnosis. Children with developmental disorders are at substantially greater risk of developing mental health problems compared to typically developing children [3].

ASD and mental retardation are identical on some respects. For example, retardation of language development, hysterical disorders, behavioral disorders, mental trauma of the educational process.

Avoiding early diagnosis of ASD in children who are conditionally healthy and with only some indicators in developmental disabilities by age. This leads to the entry of such children into rehabilitation centers, mental and neurological dispensaries. Therefore, it is advisable to involve neonatologists and pediatricians and other specialists in making the right diagnosis. Neonatologists are required to study in more detail embryonic development, birth trauma, congenital or acquired defects. Pediatricians are responsible for the patronage of a child from birth to one year. In this age range, we observe the fastest development and highest plasticity of the infant's organism.

Creating a rehabilitation program. Because autism is a spectrum disorder, each person with autism has a distinct set of strengths and challenges. Therefore, the goal should be to understand the characteristics of each child with ASD, to discover or see the talent and to assist in the expansion, implementation. Children with ASD have the skills in arts, music, math, sports, and more. All this should be taken into account for the establishment of an early rehabilitation program.

The developed rehabilitation programs are not always correct. They are standardized for children with ASD. For a child with a delayed psychological or psychophysical development, this can equally help or impair. Lack of informing teachers about the specific needs of children with ASD leads to their lack of professionalism. Therefore, inclusive education needs to be refined.

Social adaptation. Mental, physical and combined disorders affect the child's adaptation and socialization processes. Now we have a big gap between children with ASD and society. Therefore, it is of great importance to inform the population about the peculiarities of children with RAS through television programs, radio programs, cartoons, articles, educational lectures. Obtaining literacy towards children through the thoughtful work of psychologists.

Socialization promotes the self-affirmation of the child as an individual. One of the ways of social adaptation of children with ASD is to acquire a profession, and this is not possible without quality education. Providing a platform for the development and further acquisition of the profession is an indicator of the development of a civilized state.

Conclusions. Successful outcome depends on early and correct diagnosis. The decisive point is the early identification of abnormalities, the accuracy of diagnosis and further rehabilitation care for both the child and the family. The problems of socialization of children with special needs depend on the level of education. Our society still needs to learn not to separate children with special needs from society, but to create a platform for co-development. This is a test of humanity for our society.

References:

1. Autism Spectrum Disorder (2013). *DSM-5 Autism Spectrum Disorder Fact Sheet*. American Psychiatric Association.
2. What Is Autism? *Autism Speaks*. URL: <https://www.autismspeaks.org/what-autism> (Last accessed: 05.03.2020).
3. Eapen, V. (2014). Developmental and mental health disorders: Two sides of the same coin. *Asian Journal of Psychiatry* 8, 7-11. doi: 10.1016/j.ajp.2013.10.007

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПОДОЛАННЯ ПЕРЕШКОД У ХОДІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСАД ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Олена Акімова
(Харків, Україна)

На сучасному етапі розвитку суспільства особливо гостро постає проблема прищеплення та збереження гуманістичних цінностей, відповідно до яких будь-яка людина від народження має право на реалізацію власних потреб і запитів, реалізуючи основні засади інклюзії в суспільстві.

Виходячи з вище зазначеного, постає проблема визначення суті та завдань підготовки майбутніх учителів до подолання перешкод у ході впровадження засад інклюзивної освіти.

Різні аспекти професійної підготовки вчителя висвітлено у наукових дослідженнях О. Бабакіної, О. Маляренко, Л. Петриченко, Г. Пономарьової, О. Савченко, Л. Тимчук, Ф. Халілової, Л. Хомич.

Протягом останнього десятиліття вітчизняні науковці приділяли увагу інклюзивній освіті: частково педагогічні аспекти проблеми упровадження інклюзії висвітлено в працях українських науковців М. Васильєвої, О. Ільїної, А. Колупаєвої, О. Мартинової, С. Миронової, О. Миськів, О. Мовчан, Є. Тарасенко, Н. Шаповала, А. Шевцова та ін., соціальні, психологічні, педагогічні та юридичні аспекти проблеми інклюзії – у працях зарубіжних дослідників Ф. Амстронга, Б. Барбера, М. Девіса, Дж. Беллоу, Н. Борисова, К. Дженкса, Х. Кербо, С. Корлетта, М. Крозьє, К. Тейлора, А. Ходкінсона, О. Ярьскої-Смирницької.

Все частіше в наукових дослідженнях та освітньому середовищі ми зустрічаємось із поняттями «інклюзія», «інклюзивне середовище», «інклюзивна освіта», «діти з особливими потребами» тощо.

Найчастіше ці терміни використовуються для всіх напрямів корекційної та соціальної роботи, але сучасний стан освіти вимагає активного опанування та впровадження засад інклюзивної освіти і в підготовку майбутніх учителів [1].

Незважаючи на дослідженість різних аспектів інклюзії, актуальним виступає узаємозв'язок соціального та освітнього середовища, що зумовлює формування інклюзивної готовності майбутнього вчителя початкової школи,

ПРИНЦИПИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ: ДЕЯКІ ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ПАРАЛЕЛІ	
Андрій Ткаченко, Михайло Черчатий	30
REFORM OF HIGHER LEGAL EDUCATION IN UKRAINE: BEFORE THE PROBLEM	
Anatolii Kostruba	33
PROBLEMS OF CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER IN UKRAINE	
Maryna Monchuk, Igor Korsun	36
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПОДОЛАННЯ ПЕРЕШКОД У ХОДІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСАД ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	
Олена Акімова	38
ВИКОРИСТАННЯ ХМАРО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ	
Вікторія Балюк	40
СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В УПРАВЛІННІ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ	
Віталій Барбінов	42
ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ВЧИТЕЛЯ ІНКЛЮЗИВНОГО КЛАСУ	
Алла Барбінова	45
РОЛЬ І МІСЦЕ ГУВЕРНЕРА-ВИХОВАТЕЛЯ В СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	
Андрій Бардінов	46
РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ В СУСПІЛЬСТВО ДІТЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНО-ВИХОВНОГО НАВЧАННЯ В ЗЗСО	
Олексій Бардінов	49
ПРАВОВИЙ ПАРИТЕТ ЯК ДІЄВИЙ ЗАСІБ ЗАХИСТУ ПРАВА ДІТЕЙ ІЗ ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ НА ІНКЛЮЗИВНУ ОСВІТУ В УМОВАХ ЗЗСО	
Анастасія Бардінова	51